

Ledare om tyd-
grepp som sk

50 veteraner
firar 25 år

sid 8

Från en fax i Godiöknen som fungerar litet si och så
lyckades Frejagänget i mitten av september få igenom
några rader till redaktionen. Idag är de högaktuella med
tanke på satellituppskjutningen. sid 6-7

PROGRAMMET

VID FFV AEROTECH, FFV TEST SYSTEMS, FFV AVIOCOMP - Nr 17 - 12 oktober 1992

HÄNG INTE DÄR HÄNG MED PÅ FAMILJEDAG

Visst är familjedagar populära inslag i FFV AEROTECHS vardag. I år var cirka tretusen personer intresserade av allt som rör sig innanför våra grindar. De fick även vara med om litet utöver det vanliga.

Enligt VD Jan Eiborn är det betydelsefullt att våra anhängare då och då får chans att ta del av vårt arbete. Men det kräver både jobb och planering. Därför tackar han särskilt de medarbetare som har lagt ner både energi och fantasi på att knyta ihop årets familjedagar. Ni lyckades utomordentligt bra!

sid 3-5

I företagets värld existerar ord och begrepp, som inte alltid används och uppfattas på samma sätt av alla. Dels kan varje företag ge dem sin egen prägel. Dels kan deras innehåll förändras när det som kallas "företagets kultur" förändras.

Här tar Jan Eiborn upp några sådana ord och begrepp samt vad dessa i dag innehåller för FFV AEROTECH.

Till att börja med är det viktigt att klagöra vad chefsansvaret omfattar, och Jan hämtar ett exempel från sin tid på Avionik.

— Vid ett tillfälle berättade föregångaren till denna tidning om en leverans. Under bilden i artikeln namngavs tre av personerna som kunden, den teknisk ansvarige inom AVIONIK och jag fick benämningen administrativt ansvar inom divisionen.

Länkat ansvar

Detta är emellertid djupt felaktigt, påpekar Jan, som reagerar starkt mot den beskrivningen. I chefsrollen ligger ett totalt ansvar för såväl administration och teknik som ekonomi och personalförager. Om något tekniskt fel uppstår efter en leverans så kan en chef inför kunden aldrig skylla på egen okunnighet

och skjuta över ansvaret på någon tekniker, säger han.

I fallet ovan bar Jan ansvaret att utse rätt medarbetare, som i sin tur tog ansvaret att anställa rätt tekniker för uppgiften. På detta sätt är ansvaret länkat genom organisationen. Därmed faller också det yttersta ansvaret mot kunden alltid tillbaka på chefen.

Ledningsgrupp, ledning och stab

Med detta sagt om chefsansvaret fortsätter Jan att tala om företagsledning, ledningsgrupp och stab.

— Jag läste nyligen någonstans att "i byggnad 1 i Arboga sitter ledning och stab" och frågade mig genast vad skrivaren menar med ledning och med stab?

Litet bättre vägledning menar Jan att läsaren hade fått om det istället stått "VD

och några av hans stab" eller "delar av företagsledning". Jag ber honom förklara varför.

Ingen vice VD

Det är inte ovanligt att företagsledningen i ett bolag består av VD och ett antal vice VD, som utses av styrelsen, svarar Jan.

— FFV AEROTECH har emellertid inga vice VD:n utan istället en ledningsgrupp. I den sitter jag själv som ytterst ansvarig mot CELSIUS styrelse. Vid min sida har jag divisionscheferna och de funktionsansvariga, det vill säga cheferna i mina staber.

I egenskap av företagets VD fördelar Jan ansvar och beslut som gäller den operativa verksamheten till divisionscheferna. Stabschefernas roll är att vara sammanhållande och samordnande inom respektive ansvarsområde.

En för alla...

I företagets ledningsgrupp bär alla moraliskt sett ett kollektivt ansvar, säger Jan. Det innebär att vi inför beslut diskuterar varje fråga med utgångspunkt från våra olika synvinklar. Efter beslut kräver jag att vi handlar solidariskt i enlighet med vad som

har bestämts. Då gäller regeln för alla och alla för en.

— I förhållande till CELSIUS styrelse svarar jag däremot ensam för de beslut som FFV AEROTECHS ledningsgrupp tar. I det sammanhanget kan jag som VD inte lägga över delar av ansvaret på ledningsgruppen, för att nu knyta an till det vi tidigare talade om.

Ingen omröstning

För att det inte skall råda någon tvekan om var beslutskraften ligger, gör Jan ett förtydligande.

— Vare sig i min ledningsgrupp eller i divisionernas och avdelningarnas ledningsgrupper sker det någon omröstning. Däremot är det chefernas uppgift att lyssna på gruppens synpunkter för att sedan enväldigt fatta beslut.

Här är det också på sin plats att notera att vissa beslut kräver en facklig förankring enligt MBL-regler, och jag har en känsla av att den processen fungerar ganska bra hos oss, tillägger han.

Mycket gemensamt

Bilden kompliceras något av att FFV AEROTECH dessutom har två dotterbolag, TEST SYSTEMS och AVIOCOMP.

— I dessa bolag har VD

sin egen ledningsgrupp och bolagen har egna styrelser. Emellertid består styrelserna av personer hämtade ur vår egen organisation. Bland annat sitter jag med där tillsammans med andra ur min ledningsgrupp. Därigenom blir skillnaderna marginella mellan dotterbolagen och det övriga FFV AEROTECH, säger Jan.

Egna bolag

Då kan man fråga sig varför inte divisionerna också bildar egna bolag?

På det svarar Jan att såväl TEST SYSTEMS som AVIOCOMP har sin egen, väl avgränsad verksamhet i förhållande till AEROTECH AB. Divisionerna har däremot så många gemensamma beröringspunkter, att en sammanhållning är en bättre lösning.

— Dessutom jobbar redan divisionerna i många och mycket på samma sätt som dotterbolagen, och deras beslutskraft är i dag väl så stor, betonar han. Vad vi därför strävar efter är istället att på alla områden där det är möjligt arbeta efter enhetliga principer och med en gemensam policy för såväl divisioner som dotterbolag, avslutar Jan.

Anne Allard

Fart, flyg och fiske på FFVs familjedagar

Familjedagarna i Linköping och Arboga lockade många anhängare till FFV Aerotech, som öppnade sina vanligtvis stängda grindar. De ryckte trivas gott på arbetet. Titta bara på Conrad, ovan, som fick spaka Viggen i AJS-riggen i Arboga med hjälp av Anders Storck. Mamma Petra övervakar flygningen tillsammans med mormor Anita Wahlén som håller en storögd lillebror Gustaf i famnen.

I Arboga var glädjen stor bland stora och små barn som prövade fiskelyckan. Säkert stod det regnbågs lax på menyn i många familjer den närmaste veckan. Till exempel hemma hos herrarna på bilden till vänster. Före detta FFV-aren Göran Gustafsson, pensionären Harry Rosevall och Gert Cajvall från Robert som fick varsin lax på 3-4 kilo.

På bilden nedan visar Kenneth Robertsson hur han packar en fallskärm för några intresserade besökare.

I Arboga samlades folk vid flygfältet för att

beundra major Tore Ottosson från F7 som bjöd på härlig flyguppvisning med Viggen. Noteras bör att det stod fel tid i programmet. Klockan 12.30 var uppgjort och major Ottosson anlände exakt på sekunden. Viggen kommer nämligen aldrig för sent!

I Linköping kunde hela staden se den flyguppvisning som Saab bjöd på. Där höll man nämligen familjedag samma dag som på Flygteknik.

Auktionen i Arboga var en höjdpunkt. Den totala behållningen blev närmare 80 000 kronor. Förretaget skjutit till lika mycket, och hela summan skänks till barncancerfonden.

Aktiviteterna lockade alla smakriktningar. Trolleri, ponniridning, go-cart, hobbyutställning, radiokommunikation, gårdsmusik, fiskdamm för barn och så varm-korv, glass och kaffe, förstås. En härlig dag att minnas för många.

Familjedagstfoto:
Reinhold Carlsson och Foto Malmén AB

FAMILJ

Frågan är vem som har roligast, Brand-Pelle eller Victor? I Linköping fick barnen prova på att använda stora brandsprutan och åka brandbil - till både deras och Brand-Pelles förtjusning. (ovan t v)

Lena Håkansson med sitt auktionfynd. Hon kunde ha fått skidorna för 50 kronor

men sonen, som skall åka på dem, bjöd i ren iver det dubbla! (nedan t v)

I Arboga sålde den munvige auktionisten Rolle Jansson mängder av verktyg, data-skärmar, möbler, kameror och hemliga lådor bland mycket annat till en ivrigt bjudande publik. (Ovan i mitten)

EDAG

Arbogas "Gamle Svarten" lunkar troget runt med lyckliga barn i vagnen, som hade en egen godisgömma.

Erik Sjöberg hjälper Johan Hammarström på med hjälmen innan det bär iväg på go-cartbanan. Där kryllade det av fransför allt grabbar i alla åldrar. (ovan t h)

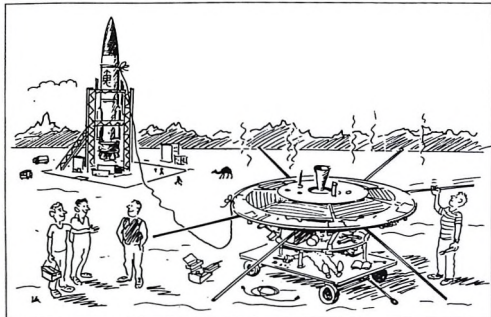

Dag Karlsson demonstrerar ett elgon för hustru Bitte och barnen Robert och Anne-Frid. (nedan t v)

Det var många, både stora och små, som passade på att provsitta förarstolarna i den HKP4 som fanns i C-hallen i Linköping. (nedan t h)

Livet på Östarvindens

"Vi anlände hit den 19 september, och satelliten kom två dagar senare. Har ägnat de senaste veckorna åt elektronikrest av alla de slag, och nu skall de sista förberedelserna göras. Den 29 september monterar vi Freja i raket, och klockan 07.20 svensk tid, måndag den 5 oktober bär det iväg. (Nu bar det iväg den 6:e istället. Reds anm.)

Så här vid "halvmuck" kan det vara dags att förmedla diverse spridda kommentarer och intryck till er på hemmafronten.

Arbetet går som smort. Experimentfolket vandrade

runt och "sparkade på däck- en" på satelliten i söndags. Dom gjorde alltså en sista check av att alla burkar satt där dom skulle, och att alla kontakter var inkopplade på rätt ställe och så vidare. De närmaste två veckorna kommer vi att installera de tekniska filtarna, raketmotorer, solpaneler med mera.

Sol på spotlight

Innebandytningen startade 5 sept. Grundserien är en jämn och spännande historia. När två matcher återstår har East Wind, Dream Team och Desert Rats vardera fyra poäng. Killers och Camel

Humps följer tätt efter med sina två poäng. Matcherna spelas varje kväll på gårdsplanen framför hotellet i skenet av en 1000-watts lampa. Den används normalt vid test av Frejas solpaneler. Målburnarna är lagom stora wellpapp-kartonger, och hittills begränsar sig skadorna till några skrubbsår.

Kroglivet

På en bakgård till en av affärerna vid stadens huvudgata finns ett antal privata matställen - holes in the wall. Egentligen handlar det om skrubbar med ett par bord och träbänkar. Där kan man

bland annat förtära Beijing Super Dry Beer.

Vid vårt besök för en vecka sedan smakade ölen utmärkt - för säkerhets skull direkt ur flaskan. Men gästerna måste se på när personalen tvättade gristarmar i en balja mitt i lokalen. Två grisor stack upp över kanten på en hink. Andra läcker-gommar har besökt de andra lokalerna och rapporterat liknande upplevelser. Men detta är trots allt en början på "free enterprise" även här på den strikta militärbasen.

Dyra meloner

Hotellet har mycket att lära om fri företagsamhet. Vid ankomsten fanns det en påse meloner på varje rum som vi givetvis högg in på av hjärtans lust.

Vid räkningsskranskningen knappt två veckor senare hade vi debiterats 20 pengars styck för melonerna. En peng motsvarar i stort sett en svensk krona.

Stor kalabalik utbröt, då vi redan konstaterat att meloner kunde köpas för 1-2 pengars styck på marknadsgatan. Numera finns inte meloner längre på hotellets meny.

Swampabstinens

Hösten har anlänt. Temperaturen mitt på dagen har sjunkit till runt plus 25 grader, att jämföra med de 35-40 grader vi kämpade med när vi kom hit.

Löven i träden runt om i staden har börjat skifta i gult, vilket väcker abstinensbesvär hos en trattkantarellplockningsälskande svensk. Spara några åt oss, snälla!

Solbad blir det på lediga stunder, vilket resulterar i livliga kommentarer från storroda och fullt påklädda kineser. Många har redan börjat använda långkalsonger. De har svårt att förstå hur vi "långnäsor" frivilligt kan utsätta nästan hela kroppen för den obarmhärtiga solstrålningen.

Rekordet var en sexårig

flicka som efter fem minuters stirrande utbrast:

— Herre Gud! — på kinesiska — och smet i väg.

Matkontroll

Vid ett möte med hotellledningens om bland annat varmt vatten, kallt vatten, toalettpapper, TV-tider och så vidare, sade hotelldirektören sig ha hört att vi hade mat med oss från Sverige. Han erbjöd oss att få den granskad av raketbasens hälsovårdsinspektör, som satt med vid bordet och presenterades högtidligen.

Situationen blev lätt komisk när vi försökte förklara svårigheten att undersöka innehållet i våra öppnade sillbrukar. Till slut förklarade vi oss redo att låta risker beträffande sill, ost, Kalles kaviar, salami, kaffe, te, finn crisp, ruttat rågnäcke, messmör, chips, Wasa sport, OP Andersson, Skåne, Absolut citron med mer! (Överste och Östgöta sädes då... borde saknas mer. Reds anm.)

Världens ände

Öken är platt och grusig med häftiga bergskedjor på avstånd. Våra fax- och telefonförbindelser med omvärlden är rent ut sagt taskiga. De fungerar ibland när vinden ligger på från rätt håll, men oftast inte alls. Det gör att man känner sig placerad vid världens ände. Åker man några mil norrut härifrån mot uppskjutningsplatsen, kan man med blotta ögat se kanten!

"Vägarna" är belagda med betong, och slarvarna mellan blocken är i bästa fall inte bredare än en decimeter. Njurhälte och stөрthjälme rekommenderas till nästa launch campaign crew.

Sällan lagom

Som bortskaftad västerlänning räknar man med både varmt och kallt vatten dygnet runt. Men det gör inte kineserna, i alla fall inte här ute.

raketbas i Gobiöknen

Varmvattnet, som kommer ur kranen med blå märkning är sällan tillgängligt eller cirka två grader varmare än kallvattnet. Alternativt är det ättio grader varmt samtidigt som kallvattnet sprutar i fontänen på huvudgatan eller ut i någon bevattningskanal istället för ur kranen med röd märkning. Man blir ganska frustrerad.

Nygammal stil

Det finns en anmärknings-

värd detalj beträffande modern, kinesisk byggnadskonst. Integrationshallen som vi huserar i ser ut att ha varit i bruk minst femton år, trots att den är nybyggd. Grabbarna som snickrade ihop hus under kejsartiden visste vad dom gjorde, men i dag tycks ingen bry sig.

Känsliga personer bör hoppa över det här stycket. Kinesiska avloppssystem är nämligen inte dimensionerade för att klara begagnat toalettpapper. Detta placeras

istället i en härför avsedd ståltrådsorg, som står strategiskt placerad vid sidan av toalettstolen. Kommentarer överflödiga.

Lönsam envishet

Hotellledningen erbjuder sig att fixa en sightseeing resa med jeep till staden Jiuquan och den del av muren, som finns strax intill. Allt till det facila priset av 3000 pengars per bil.

Till saken hör att en ny kinesisk jeep kostar 18000! De som anmält intresse shuntade hotelldirektören och lyckades ordna samma färd, men med tåg och minibus inklusive guide för 400 per skalle. Det lönar sig alltså att vara enviser än kineserna, vilket ofta innebär en rejäl kraftanstängning.

Ont om nyheter

Lyckan är fullständig när man på stadens "Big Inn" hittar en burk med äkta Nescafé Classic. Det frystorkade kaffe, som kineserna serverar till frukosten, blir en brun dryck med mycket sump som bara smakar socker.

Gott om nyheter hemifrån är det ont om. BBC Asia brukar visa en Europakarta i ungefär tio sekunder och under den tiden berättar i stora drag vad det är för väder. Vi har i alla fall hunnit

konstatera att vårt väder är bättre än det ni får stå ut med.

Swåra att förstå

Kineserna tar det lång tid att lära sig förstå, om man någonsin gör det. Härom kvällen blev vi inbjudna till en danstillställning. Den visade sig ta slut i samma ögonblick som vi anlände, trots att den enligt inbjudan skulle pågå i två timmar till. Ridå.

Kinesiska behöver man inte kunna. Man kommer långt i de flesta situationer med svenska, penna, papper och händerna. Samtliga i teamet har dock lärt sig sådana grundläggande saker som att hälsa, säga skål och beställa öl.

Mao i rutan

Tingeltangel på den inre backspegel i bilen är obligatorisk. Men det skall vara en bild på Mao och inga psykisktärningar, wonderbaum eller annat trams.

Sandstormar är inte roliga att gå vaktrundor i.

Vilda kameler har vi sett på ganska nära håll. På-

minner föresten om en historia som absolut inte lämpar sig för tryck. Men den handlar å andra sidan om tama arabiska kameler, så varför nämna den över huvud taget?

Lägger på hullet

Om maten finns det inte mycket att säga. Den är alldeles utmärkt, så absolut inget av oss löper någon som helst risk att gå ner i vikt. Beijing Five Star Lager och Super Dry gör väl också sitt till.

På det stora hela fungerar allt som det är tänkt. Vi kommer hem i början av oktober med många roliga minnen och många erfarenheter rikare."

Ökenhälsningar från
Mats Larsson
Hasse Samuelsson
Ove Andersson
Stig Nilsson
Per Winther
Roger Eriksson
Sören Andersson
Ragnar Axelsson
Teckningar: Lennart Askerlöv

50 veteraner firar 25 år

I november kommer ett 50-tal veteraner inom FFV AEROTECH med dotterbolag att hyllas.

För första gången efter FFV AEROTECHS bolagisering skall veteranerna - med 25 års tjänstgöring - uppmärksammas och få en utmärkelse.

Den tidigare utmärkelsen för "nit och redlighet" är inte användas, eftersom FFV AEROTECH inte längre är ett statligt verk.

Nya utmärkelser

Under hösten har personalavdelningarna funderat över vilka utmärkelser veteranerna inom aktiebolaget FFV AEROTECH skall få.

Vallet har fallit på antingen en guldklocka, en kristall-

skål eller en resecheck. Klockan och skålen finns avbildade här ovanför.

FFV Aerotech Huvudkontor

Stab Ekonomi:
Arnold Junflo
Sture Fahlborg
Arne Lillieborg

Division Avionik

Elvy Lööf AA01
Rosemarie Nilsson AE73
Gun Thunberg AF21
Erland Hall AF24
Ragnar Persson AF26
Hans Larsson AF09
Rolf Thyberg AM22
Lars Lennbom AM55
Ivan Nilsson AM55
Inge-Lars Ohlsson AR64
Pia Larsson AR80
Sune Martinsson AR80
Roger Thelenius AS04

Under oktober kommer veteranerna att få en förförägar utmärkelse de

Lennart Olofsson AS40
Ulf Sören AV35
Larry Stenholm AV55
Ulla Blomquist AX63
Birger Lundkvist AX82

Division Flygteknik

Carl Erik Johansson, F
Percy Franzén, FL67
Kurt Axel, FP90
Jan Ivarsson, FT12
Britt-Marie Fornander, FS54
Marita Karlsson, FP05
Christer Clerbin, FF80
Marianne Svensson, FF21
Folke Hansson, FA25
Hans Janefjord, FT45
Lars Green, FT56
Kenneth Robertsson, FT95
Thomas Hammarlund, FT52
Lars-Åke Franzén, FT58

Gull-Britt Berggren, FL41
Göran Ström, FL60
Lars Borell, FA65
Bertil Aronsson, FP50
Görgen Nogeby, FP60
Per Eriksson, FA03
Birgitta Karlsson, FS12

FFV AvioComp

Jan-Ingvar Johansson, B

Test Systems AB

Inger Lundberg
Rolf Lundin
John-Erik Eriksson
Per-Olof Larsson

Åsby Service AB

Monica Holmqvist ÅS54

Allt om Arboga på anslagstavlan

I Arboga kommer alla lokala nyheter fortsättningsvis att spridas enbart som löpsedlar på anslagstavlor.

Även Flygteknik sprider sin interna information lokalt i Linköping.

Anslagstavlorna får alltså en mer betydelsefull roll i framtiden. Det är där ni händelser kan läsa efterlysningar, tack, lokala meddelanden och annat som gäller Arboga och Avionik. Så gör det till en vana att titta på tavlan då och då. Det är vårt tips om ni inte vill missa något.

Tio vinnare i tipspromenad

Rätt rad på tipspromenaden i Arboga var X 1 X, 2 X X, X X 1 X och längden på den gröngrå kabeln var 401 centimeter. Bland 150 inlämnade kuponger vann Kjell Owe Johansson AF03 med alla svars rätt och närmast rätt längd. Övriga vinnare var:

Sture Berggren AF25
Björn Rosén AE73
Robert Jonsson AS40
Helena Svensson AV31
Ronny Andersson AF46
Christina Davidsson AM29
Kjell Björklund TS20
Monica o Leif Karlsson AR32
Anders Carlsson AS70

Vinnarna kan hämta sina priser hos Catarina Östlund Julle AX63. Gratias!

TACK

Tack från en Stolt pensionär

Vi som kan kalla oss före detta FFV-are fick tillfälle att åter stifta bekantskap med vårt gamla företag under den familjedadag som gick av stapeln 20 september. Det blev för mej och min fru, och säkert för alla andra som tidigare haft sitt arbetet på FFV, en positiv upplevelse.

En rundvandring väcker så många minnesbilder från en arbetsgemenskap med många positiva inslag. Vissat fanns det också besvärliga stunder, men i stort känns det som om vi alla - i varje fall under mina 37 år i företaget - fick glädjen att arbeta tillsammans under relativt stabila förhållanden, även om förändringar givetvis hela tiden pågick. Kanske har förändringstakten accelererat på ett sätt som av en del uppfattas som förfrestande. Bakom detta ligger dock förmodligen krafter som

ingen kan göra något åt.

Tillbaka till familjedadagen. Ni alla - jag vet att Ni är många - som planerade, organiserade och genomförde den här dagen är verkligen värda ett varmt tack för vad Ni åstadkom. Även företagsledningen som ställde ekonomiska medel till förfogande bör tackas.

I vårt moderna samhälle är ett företag som FFV Aerotech, liksom andra företag, beroende av det intrycket det gör på den så kallade allmänna opinionen. Det vill säga alla människor, som runt omkring kommer i kontakt med företaget anställda. I det sammanhanget är det nog också viktigt att de som lämnat företaget med pension fortsätter att känna en viss stolhet inom sig över att ha gett ett antal år av sitt liv för detta företag. Jag känner denna stolhet - och den minskade inte efter den här fina familjedadagen.

En liten "skugga" drog dock över mitt sinne. Varför kan inte de inom området verkande tre fö-

retagen ordna familjedad gemensamt? Man har ju ett gemensamt serviceföretag! I åtminstone någon generation framåt kommer många före detta medarbetare att känslomässigt "stå med ett ben i vardera läger", så att säga. Jag skulle ha uppskattat att möta tidigare arbetskamrater från såväl nuvarande Volvo Aero Support som Åsby Service under min vandring. Anses det farligt för Volvo- och Åsbyandan att blanda sig med FFV Aerotechandan männe? Faktum är ju att företagen praktiskt taget "bor ihop" på området. Jag tar upp frågan som en reflektion inför kommande familjedadag, som jag hoppas kommer.

Ragnar Stolt

Tack för en trevlig familjedad! Trots regnvädret kändes det som om solen ändå värmade oss, tack vare alla ni som jobbat/har jobbat med det hela. Ingen nämnd och ingen glömd!

Eva Ludvigsson, AS71